

ANG ASAWA NG "DIYOS NG ARAW"

Noong unang panahon, ang ating daigdig ay ginagalawan ng mga malikmata, mga anito, mga engkanto, at ng mga diyos na may mga kapangyarihang di taglay ng karaniwang nilikha. Mayroong diyos ng hangin, ng dagat, ng bundok, ng kidlat, at ng iba-iba pa; mayroon din namang diyosa ng mga bulaklak, ng batis, ng pag-ibig; subali, ang pinakamakapangyarihan sa lahat ay ang Diyos ng Araw. Ang kanyang kaharian ay nasa kalangitan, doon sa himpapawid. Siya ay isang napakakisisig na lalaki, matipuno ang pangangatawan, malakas ang mga bisig, ang buhok ay kulay-ginto at ang mga mata niya ay malinaw na bughaw.

Ang Diyos ng Araw ay lumilibot sa daigdig na lulan ng isang karwaheng ginto na hinihila ng apat na kabayong puti na may mga pakpak. Kung minsan siya ay bumababa sa lupa at dinadalaw ang kanyang mga alagad; tinitingnan niya kung ang baw't isá sa kanila ay tumutupad ng kani-kanilang tungkulin.

Isang araw, samantalang ang Diyos ng Araw ay naglililiwaliw sa ibabaw ng mga ulap, ay kanyang nakita sa kalupaan ang Prinsesa ng mga Bulaklak na nag-iisá sa kanyang magandang halamanan. Mabilis na pinaltik ang mga kabayong humihila sa kanyang karwaheng ginto, at ang mga yaon ay dali-daling bumaba at dinalá siya sa malapit sa kinatátayuan ng Prinsesa. Ang Diyos ng Araw ay namangha pagkatapos niyang makababa at makita sa malapitan ang Prinsesa, sapagká't ang kanyang nakaharap ay isang diwatang ang iwing gandá ay parang sumísilaw sa kanyang mga-mata. Noon din ay náramdamán niyang bigláng umusbong sa loob ng kanyang dibdib ang isang paghangang walang katulad. Kanyang násamyo ang bangong ipinápádpád ng hangin at sa sandaling yaon ay di niya mapagwari kung yaon ay nagbuhat sa mga bulaklak o sa masanghayang Prinsesa.

Naligalig ang puso ng Diyos ng Araw—sa sarili ay kanyang natiyák na hindi siya mātatahimik

Ang paglubog ng araw sa kabila ng Luok ng Maynila ay isang napakagandang tanawin. Bakit? Iyan ang hiwagang nililiwanag ng alamát na itó.

hanggang hindi niya náipagsá-sáma ang Prinsesa sa kanyang kaharian sa himpapawid, upang doon ay magsalo silá sa kaligayahan. Ang Prinsesa ay magiging tanglaw sa kanyang buhay upang sa kalawakan ng himpapawid ay hindi siya makadamá ng kapanglawán at pag-iisá.

Di kaginsa-ginsa'y dumating ang Diyosa ng mga Bulaklak, ang butihing iná ng Prinsesa, na sa pagkakita sa Diyos ng Araw ay yumukod at nagbigáy-galang. Nápan sin ng Diyosa ang tinging maamo ng Diyos ng Araw sa kanyang anak, at siya'y parang kinabahán. Mahál na mahál sa kaniya ang Prinsesa na siyang tanging hiyas at ligaya sa kanyang buhay. Siya'y pinukaw sa pagmumuni-muni nang marinig niya ang tinig ng Diyos ng Araw. "Maging kalabisan kaya kung hingin ko sa inyo ngayon din ang kamáy ng mutya ninyong Prinsesa? Asahan ninyong siya ay aking paliligayahin at dudulutan ng lahat ng aliw," ang wika ng Diyos ng Araw. Ang Diyos ng mga Bulaklak ay hindi makatanggi—katumbás na rin yaon ng isang utos. At pagkalipas pa ng ilang sandali, ang mag-iná ay malungkot na naghiwaláy. Ang Prinsesa, palibhasa'y maluwát na ring humahanga sa kakisigan ng Diyos ng Araw, ay malugod na sumakáy sa karwaheng ginto na kapiling ng kanyang kaisangpalad. Di nagluwat at silang dalawá'y inihatid sa kanilang kaharian sa himpapawid, sa ibabaw ng mga ulap.

Simula noon ay naging lubos na maligaya ang Diyos ng Araw sa piling ng kanyang asawa, ang Prinsesa ng mga Bulaklak. Laging maliwanag ang daigdig, at ang lahat ng nanánahanan sa lupa ay panatag at masaya. Maging ang Diyosa ng mga Bulaklak ay naparaman ng lungkot sa

pagkawalay ng kanyang tanging minámahál nang kanyang mamalas na ang mga bulaklak ay makukulay at masisiglang wawagawagayway sa liwanag.

Tuwang-tuwa ang Diyos ng Araw sa kanyang kapilas ng buhay—bawa't ngiti, bawa't katagang bigkasin nito ay sapat na upang magdulot sa kanyang puso upang masidhing kagalakan. Magkapiling silang lagi sa kanilang karwaheng ginto na lumilibot sa himpapawid, at may pagmamaringal na ipinakikita ng Diyos ng Araw sa kanyang asawa ang nasasakop ng kanyang kaharian.

Isang araw, silang dalawá'y masayang naglalaro at naghahabulan sa ibabaw ng mga ulap na tulad ng mga musmos. Napuno ang himpapawid ng kanilang mga halakhák. Datapwa, sa sigla ng kanilang pagkakatuwaan, hindi namamalayan ng Prinsesa na siya palá'y dumádausdos sa likod ng isang bahaghari, at nang kanyang mapansin yaon ay huli na: siya ay nahulog sa dagat! Ang dagat ay maliksing pumulupot sa kanyang malambot na katawan at siya'y dinalá sa kailaliman. Ang Diyos ng Araw ay hindi man lamang nakasigaw; hapos magputok ang kanyang dibdib nang mamalas na lamang at sukat na ang kanyang pinakamámahál na asawa ay nilálaru-laro ng malupit at walang-awang dagat!

Naghinaggis ang Diyos ng Araw. Niyanig niya ang daigdig ng mga lindol ng kanyang pighati, at binayo pa ng mga kulog ng kanyang himutok. Ang mundo ay binalot ng dilim... at ang lungkot ay kumalat sa ibabaw ng lupa.

Ang katawan ng asawa ng Diyos ng Araw ay ipinápádpád ng hanging timug-kanluran sa Luok ng Maynila, sa dakong Kabite. Nang muling lumabás ang Diyos ng Araw mula sa kanyang pag-

luluxa, ay námalas niya ang katawan ng kanyang asawa na lutang-lutang sa ibabaw ng dagat. Sa tindi ng dalamhati sa nagsisikip niyang dibdib, ay kanyang ginawang bato ang katawang yaon na wala nang buhay.

At hanggang sa panahong ito, maáari nating makita ang katawan ng asawa ng Diyos ng Araw na naging bato. Kung takip-silim, buhat sa Luneta ay ihagis ang ating masid sa mga bulubunduking nasa kabila ng dagat sa likuran ng Kabite, at ating mapansin ang anyo ng isang babang hubad na nakahiga at nakatingin sa papawirin, ang buhok ay nakalugay na patungong hilaga, at ang kanyang mga kamáy ay nakahahukip sa tapát ng kanyang tiyan, at waring nahihimbing.

Hanggang sa sandaling ito ay minámahál pa rin ng Diyos ng Araw ang kanyang mutya na siya nang bahagi ng mga bulubundukin ng Kabite. Ang Diyos ng Araw ay maagang umáalis sa kanyang himlayan upang tingnan kung nároon pa rin sa dating pook ang kanyang sintá. At kung oras na ng kanyang paglisan ay tila bantulot pa siyang lumulubog sa kabila ng dagat, sapagká't ibig niyang mapagya-man sa paningin ang nakahimlay na anyo ng dati niyang ligaya. At ang silahis na naguguhit sa pisngi ng langit kung takip-silim ay kinukulayan ng kanyang mapapoy na damdaming hangga ngayon ay hindi pa rin namamatáy. Tunay na katangi-tangi ang paglubog ng araw sa Luok ng Maynila, na siyang pook na lalong malapit sa puso ng Diyos ng Araw—sapagká't ang tubig nito ay laging humahalik sa paanan ng kanyang asawang naging bato.

Walang kamatayan ang pagsamba ng Diyos ng Araw sa kanyang mutya, at sa araw-araw ay hindi nagbabawa ang tindi ng kanyang mga silahis kung hakan ang anyong yaon na wari bang sa tuwina'y kanyang pini-pintuho.

—G. P.